

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILO J. R. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu Domoljuba,
naročnina, reklamacije in inserati pa Upravništvu
Domoljuba, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Nasilje velesrbstva.

Kriza se je nepričakovano rešila s trenutno zmago koruptnega velesrbstva. Pašić in njegovi so grozili navzgor in navzdol in te grožnje so imele uspeh, vsaj za nekaj mesecev, kakor se zdi.

Ko je namreč radikal Trifković kralju vrnil naročilo za sestavo vlade, je kralj poklical k sebi Davidovića ter mu poveril sestavo poslovne vlade in sicer neomejeno, s katerimikoli strankami hoče. Davidović je naročilo sprejel ter v nedeljo kralju naznanil, da ima večino za potrditev hrvatskih poslancev zagotovljeno, po potrditvi pa bo imel večino 50 poslancev in se bo parlamentarno delo moglo neovirano vršiti.

Med tem pa je Pašić poskusil vplivati s skrajnimi sredstvi na potek dogodkov. V Belgradu splošno govore, da so radikali najeli armado, ki naj bi v slučaju, da Davidović sestavi vlado, takoj zasedla pošto, telefonsko centralo ter vsa ministrstva in tako z oboroženo močjo vzdržala Pašića in njegove. To se popolnoma ujema s Pašićevo grožnjo v Bjelini, da se bo, če ne bo šlo drugače, s krvjo in nasiljem obdržal na vladi. Dalje je pritisnila na reševanje krize Rumunija, ki bi silno rada pridobila Jugoslavijo za nastop proti Rusiji v vprašanju Besarabije. Ker pa Rumunija ve, da pri srbsko-hrvatsko-slovenski vladi tega gotovo ne bo dosegla, kar si ji lahko posreči pri velesrbski Pašićevi vladi, je delala na to, da dobi vlado zopet Pašić.

Veliko vlogo igra tu tudi posojilo, ki ga Pašićeva vlada hoče za sramotne pogoje dobiti v Italiji. Seveda bi velesrbski prijatelji pri tem veliko zaslužili. Značilno pri tem je neko pismo, ki ga je pisal veliki jugoslovanski bogataš v Južni Ameriki Petrinović, kralju Aleksandru. V pismu roti kralja, naj Jugoslavija ne jemlje posojila pri Italiji, ki je nevarnejša za Jugoslavijo, kot je bila Avstrija za Srbijo ter pravi, da so angleški finančniki pripravljene dati mnogo večje posojilo pod veliko ugodnejšimi pogoji kot Italija — seveda le, če bo vlada uživala vsesplošno zaupanje ljudstva. Zato prosi kralja, naj izroči vlado takim možem, ki bodo znali poravnati narodni spor v Jugoslaviji in tako napraviti Jugoslavijo veliko in močno. — Vsled tega pis-

ma na kralja so seveda radikali silno besni, ker se boje za italijansko posojilo.

Vse to: armada, Rumunija, italijansko posojilo je bil pritisk, da se Davidoviću prepreči sestava vlade. In v neizmerno škodo države se je to žal posrečilo.

Ko je Davidović kralju naznanil, da ima večino zagotovljeno, je kralj rekel, da se mu zahvaljuje za dobro voljo, pa da vsled Radićevega proglaša ne more sprejeti vlade, katere večina bi se naslanjala tudi na Hrvate in v kateri bi bilo premalo Srbov. Na te besede je seveda Davidović naročilo kralju vrnil.

Nato je kralj sprejel Pašića ter mu poveril sestavo vlade, z edinim namenom, da se potrdijo hrvatski poslanci, ker je kralj v tem oziru svoj čas dal besedo, na kar bi naj bila skupščina odgodena do 20. okt.

Kako velikanski pritisk je Pašić izvajal na kralja, se razvidi iz tega, da je še v noči o četrtega na petek kralj nagnal Pribičevića, najožjega Pašićevega prijatelja, iz sobe z besedami: «Na polje!» In kljub temu bo v vladi tudi sedel ta Pribičević.

Iz tega se vidi, kako krčevito se drži velesrbski centralizem oblasti in moči, ki mu jo daje vidovdanska ustava. Zakaj iz Slovenije in Hrvatske še niso izmозgane vse milijarde. Ponovno pa moramo povdariti in podčrtati, kakšno ogromno izdajalsko delo so izvršili slovenski liberalci in samostojneži, ko so glasovali za centralizem in da za iškariotstvo, ki ga še vedno vrše slovenski liberalci, ki pomagajo Pašiću, nima slovenska beseda dovolj grdega izraza.

Opozicija seveda ne bo odnehala od boja. Zakaj nevarnost je, da pahne velesrbstvo celo državo v prepad, iz katerega ne bo več rešitve. Opozicija se je takoj, ko je Davidović kralju vrnil naročilo, posvetovala in izdala naslednji proglas:

»Predstavitelji opozicionalnih strank: DS, SLS, JMO in HRSS so vzeli na znanje poročilo Lj. Davidovića, da mu je bilo onemogočeno izvršiti mandat za sestavo vlade, dasiravno mu je uspelo, da osigura večino že za prvi dan delovanja v parlamentu. Predstavniki opozicionalnih strank bodo pazljivo in hladnokrvno spremljali nadaljnji razvoj sedanje krize.

Tudi na današnjem posvetovanju so opozicionalne stranke sklenile ohraniti

hladnokrvnost, dokler se nov položaj popolnoma ne razčisti, potem bodo jasno in odločno govorile. Vid se, da zmaguje korupcija in nasilje in da se bo vladalo po Pašićevem receptu s krvjo in nasiljem in ne s sporazumom in po zakonu. Kriza še ni končana.

Zakrknjeni do pogina

Ali se naj še bavimo s stranko slovenskih samostojnežev? Zadnje volitve v narodno skupščino in sedanje volitve za naše občinske zastope dokazujejo, da so zgubili tla pod seboj in da jih je ljudstvo obsodilo, kakor zaslužijo izdajalci slovenskega imena in slovenskega kmetijskega stanu. Pri sedanjih občinskih volitvah ne morejo več niti v svojih nekdanjih najtrdnjših občinah postavljati kandidatnih list pod svojim lastnim imenom. Zatekajo se pod tuja imena in pod okrilje vseh mogočih tujih strank. Zalostna, pa zaslužena usoda za stranko, ki je leta 1921 pomagala v Belgradu g. Pašiću kovati verige zaslužnjevanja s centralistično ustavo za celoten slovenski narod.

Po velesrbskih potih.

Ali je pa to strašno propadanje to gospodarsko kmetijsko stranko vsaj malo izmodrilo? Znaki kažejo, da ne dosti. V svoji protislovenski in protikmetijski zakrknjenosti hoče ostati do konca, do svojega pogina. Najprvo se je stopila nazunaj s srbsko zemljeradniško stranko, ki jo vodi sama gospoda — med 10 poslanci je en sam kmet — v eno stranko. Če se danes še pri nas naziva samostojna kmetijska stranka, je to samo varanje javnosti. Te stranke ni več, utonila je v srbski zemljeradniški stranki.

Šla je pa še dalje. Pred nekaj dnevi so imeli ti ljudje v Ljubljani sejo, na kateri so jim poročali nekateri srbski poslanci. Vpričo njih so se slovesno odrekli slovenskega imena in slovenske narodne samostojnosti. Za svoj program so prevzeli velesrbsko pojmovanje, da je v naši državi en sam narod. Sklenili so sledeče: »Samostojna kmetijska stranka — te ni več — smatra vprašanje narodnega edinstva za nesporno.«

Slovencev ni.

Sedaj pa razložimo, kaj pomeni ta sklep, ki postaja s tem programatična (vodilna) točka njihovega dela. S tem sklepom so hoteli reči, da ne priznavajo Slovencev za poseben narod, potemtakem tudi ne priznavajo nam Slovincem vseh pravic, ki nam kot posebnemu narodu gredo in ki jih moramo pred celim svetom zahtevati in zagovarjati. S tem sklepom tudi ne priznavajo Hrvatov, da bi bili poseben narod, kakor oni sami trdijo in kar ves svet že stoletja ve. Kaj pa potem hočejo ti čudni ljudje, če Slovenci nismo narod zase, dasi imamo svoj jezik in svojo književnost, svojo narodno zavest in svoje narodne običaje, če Hrvatje prav tako niso narod zase.

Trdijo, da smo en narod. Kateri pa? Ali tudi Srbov ne priznavajo, da so narod zase? Ali naj morda Srbi postanejo Slovenci? Tako nespameten pač menda ni nihče na celem svetu, da bi to mislil. Če govore o enem narodu, potem mislijo, da se moramo mi Slovenci utopiti v srbskem morju. To je pravi in edini pomen tega sklepa o enem narodu. Z centralizmom so ti ljudje Slovenijo prodali Belgradu, sedaj so pa s tem sklepom še proglasili, da ne priznavajo slovenskega naroda, ne priznavajo slovenskih narodnih pravic, ne slovenske narodne samostojnosti. Šli so ponovno med narodne odpadnike. Nekdaj smo imeli v svoji sredi nemčurje, sedaj so pa šli naši samostojneži med srburje. Zanje je, kakor pravijo, nesporno, da so srburji, za nas je pa prav tako nesporno, da jih bo slovenski narod, ki hoče in bo tudi kot narod živel, pahnjal iz svoje srede. Ni gršega človeka kakor je izdajalec svojega naroda in svojega rodu!

Spokorniki na zunaj.

To temeljno misel o enem narodu — ki je dejansko srbski — so naši samostojneži priznavali že takrat, ko se je sklepala ustava, ki je dala vso moč Belgradu in Srbom v roke. Mi smo jih svarili, jim očitali izdajstvo slovenstva, toda kaj so odgovarjali? Ker smo zahtevali avtonomijo Slovenije, zakonodajni zbor za Slovence, v katerem bi si sami postavili delali in sami o davkih odločali, so nas psovali s separatisti in da smo protidržavni. Ko smo povdarjali, da pomeni centralizem gospodarsko in politično uničevanje Slovencev, so tem bolj besneli in se tem bolj pehali, da se sklone centralistična ustava, ki je vrgla slovenski narod v najhujše verige. In še ponašali so se s tem zločinom, da so pomagali ustvarjati centralizem. To je sam njihov kolovodja Pucelj na nekem sestanku še pred nedavnim časom slovesno izjavil in se ponosno trkal na prsa. Razmere so pa postajale v Sloveniji vsled te zločinske politike samostojnejšev vedno hujše, ljudstvo je spoznalo v njih one ljudi, ki so mu napravili to nezno breme in samostojneži so se ustrašili ne morda svojega hudodelstva, ampak ljudstva. Zato so zadnjič tudi sklenili, da zahtevajo »revizijo ustave, v smislu koristi kmetijskega prebivalstva«. Ko so šli leta 1920. v volivni boj, so zatrjevali, da so tudi oni za avtonomijo. Ko so

prišli v Belgrad, so izdali Slovence in glasovali za centralizem. Ko jih sedaj ljudstvo radi njihovega izdajstva biča in tepe, pa govore, da so za revizijo (izpremembo) tega, kar so oni s svojimi glasovi ustvarili. Toda nikjer ne govore o zakonodajni in finančni avtonomiji Slovenije, kar edino more zagotoviti »koristi kmetijskega stanu«. Kakšna revizija ustave pa je to, če nimamo svojega slovenskega deželnega zbora, ki bi sklepal postave, kakršne so nam primerne in ki bi odločal o davkih, kako se pobirajo in za kaj se porabijo. Samo zakonodajne in finančne avtonomije nam morejo prinesiti odrešitev. Te so pa dosedaj samostojneži pobijali, tudi sedaj ne govore o zakonodajni avtonomiji Slovenije. Vsaka zahteva po reviziji ustave brez zakonodajne in finančne samostojnosti je varanje javnosti, koristi slovenskega kmeta bodo s tako revizijo ustave brez zakonodajnega zbora Slovenije prav tako malo zavarovane kot danes, ko kmet ječi pod velesrbskim jarmom.

Proč od Belgrada, to je naše geslo! Mi priznavamo in se bomo borili za državno edinstvo, narodnega edinstva, s katerim nas izjemajo, pa ne bomo priznali nikdar. Mi zahtevamo, da sami sklepamo o svojih postavah, si sami nalagamo davke in jih zase porabljamo. Mi zahtevamo svojo šolo in uradništvo, ki bo odvisno od slovenskega ljudstva, ne pa od belgrajskih mogotcev.

Občinske volitve.

Slovenski možje! Ali ste že razmišljali o tem, kaj pomenjajo za nas Slovence letošnje občinske volitve, ki se pričenjajo v nekaterih občinah že koncem meseca majnika? Ne še?! Če ne, potem pa stopite takoj skup in povejte drug drugemu nekaj sledečih misli:

1. Gre za občinsko avtonomijo. Ohranili jo bomo le tedaj, če bodo v občinskih odborih sami odločni, samozavestni možje, ki bodo znali braniti samoupravne pravice občin proti vsem in vsakomur.

2. Gre tudi za avtonomijo naše Slovenije, naše nerazdružljive dežele. Pomislite pri tem samo to, s kakšno mrzlično živahnostjo dela takozvana JDS-stranka naših liberalcev, da bi žela kaj uspehov pri teh občinskih volitvah. Vsak čas in v raznih občinah si natika ta stranka na svoje centralistične, samo v Belgrad škileče glave nove in različne klobuke in se oblači v razne ponošene obleke raznih »gospodarskih« i. dr. strank.

A kdo so vsi ti liberalni »gospodarski« kandidati? — Vsi skup so pristaši onih nebrzdano koruptivnih strank, ki so vam, slovenskim možem, v kojih rokah je sedanja in bodoča usoda slovenskih občin, naložili nezno jarem s centralistično viševdiansko ustavo, ki jo hočejo za vsako ceno še nadalje vzdržati.

Občina kot prva, — in bodoča samoupravna (avtonomna) zakonodajna kot druga korporacija, sta tako tesno spojeni in navezani druga na drugo, da ni prve brez druge in ne druge brez prve. Brez zakonodajne samoupravne Slovenije ne bo nik-

dar avtonomne občine! S tem pa, da se borite za avtonomno občino, gradite zaedno od spodaj navzgor tudi avtonomno Slovenijo. In ko dogradimo to mi vsi z združenimi močmi; ko dobimo svoj lastni postavodajalni zbor, šele tedaj bo zajamčena svaboda, prava avtonomija slovenskim občinam.

Ali razumete sedaj, zakaj tak napor naših velesrbskih centralistov — liberalcev, da bi dobili v roke kar največ občin? Da bi mogli zatrobiti v belgrajski centralni rog: Glejte avtonomistična ideja pada celo v občinah! Mi velesrbski centralisti, pridobivamo, in ljudstvo se spoprijateljuje z belgrajskimi izžemovalci, ki jih zastopamo v Sloveniji mi — velesrbski centralisti.

To se pa ne sme zgoditi in se tudi nikoli ne bo! Vse »gospodarske« fraze, ki vam jih bodo ali so vam jih že nametali liberalni, centralistični ljudski osrečevalci, so prazen nič. Zadnje občinske volitve so dale ogromno večino edino pravi avtonomistični — SLS stranki, ki je tudi v resnici edina prava zaščitnica avtonomistične ideje. — Ali ni naša stranka v občinah gospodarila vestno in dobro?

Centralistične dobrote za naše občine.

In pa še tole premišljajte in povejte drug drugemu: Kakšne dobrote so občinam prinesli oni, ki so pomagali ustvariti centralistično ustavo, in ki hodijo sedaj z »gospodarskimi« in sličnimi krinkami na svojih obrazih nad vas in okoli naših mož?

Evo nekaj takih »dobrot« za naše občine! Zloglasnega kuluka se skoro več ne spleča omenjati, ker je po edini zaslugi naših poslancev menda končno pokopan. Toda ogromno dela, jeze, stroškov, ki jih je prizadejal občinam, ne bo mogoče tako hitro pozabiti.

Kaj pa zakon o »Državni hipotekarni banki«, po katerem bodo morale občine leta 1927. prenesti ves denar v Belgrad? Če namreč ne pride dotlej zakonodajna avtonomna oblast za Slovenijo.

In zakon o »Občinskih poštah«? To bo dirjal župan ali občinski odbornik po brdih in dolinah s poštno torbo na rami na občinske stroške, kleli pa oni, ki bodo plačevali ogromne občinske davščine — s tistimi vred, ki bodo morda v svoji zaslepljenosti dali svoje glasove centralistično-liberalnim »gospodarskim« strankam. — Avtonomna občina pod varstvom avtonomne zakonodajne oblasti bo znala ubraniti se takih centralističnih sekatur naših občin.

Pa še zadnji napad na občine, po katerem bodo te morale plačevati škode na poštinih in brzojavnih napravah. Centralistična odredba, nad katero se je zgražal celo velesrbski »Slovenski Narod«!

Vse te dobrote centralizma in še druge dobro premislite, zlasti pa to, da so jih krivi naši centralisti, potem pa z mirno vestjo pojdite v boj za avtonomno občino in v boj za nositeljico avtonomne ideje — za SLS.

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in blačevine za moške obleke
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

Na kaj pazite pri občinskih volitvah.

1. Ne zaupajte liberalcem, kadar vam vsiljujejo kompromise. Da ne boste opeharjeni, naznanite vsak tak slučaj tajništvu SLS.

2. Volitve niso povsod na isti dan. Tudi kandidatne liste se ne vlagajo v vseh občinah po istem času. Zato berite natančno vse razglase.

3. Če bi kdo podpisal kako nasprotno listo, naj podpis prekliče.

4. Skrbite že sedaj, da ne bo na dan volitev manjkalo nikogar na volišču. V vsaki vasi mora biti zaupnik, ki prevzema nalogo in skrb, da bodo vsi naši šli na volišče.

5. Naši zaupniki naj skrbijo, da zvedo vsi naši volivci pravočasno številko skrinjice in ime čuvarja naše skrinjice (predstavnika liste).

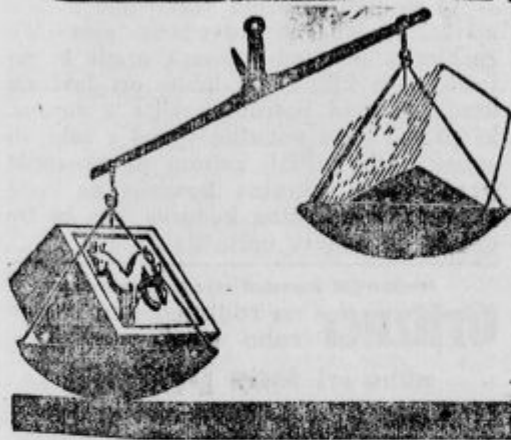
6. Naše kandidatne liste vežite med seboj. Naznaniti morate to glavarstvu vsaj 8 dni pred volitvijo.

7. Pazite že sedaj, če nasprotniki kje uganjajo sleparije s podpis.

8. Vsa pojasnila, ki jih rabite, vam da tajništvo SLS, Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani, ali tajništvo SLS v Novem mestu, Ljubljanska cesta (Tiskarna Krajec).

KAKO PREKLIČES PODPIS NA NASPROTNI LISTI ?

Okrajnemu glavarstvu pošlji to-le: Izjava. Podpisani preklicujem svoj podpis na kandidatni listi (navedeš označbo liste liste) in izjavljam, da kandidature po tej listi ne sprejemem. — Loka, dne..... 1924. — (Podpis). — Poskrbi vsakdo, da s svojim podpisom ne podpira sovražnikov našega ljudstva. Če si podpisal kako listo pa nisi vedel, da je napačna, gotovo prekliči podpis.

MILO „GAZEL“ ODEHTA
PO SVOJI IZBORNI KAKOVOSTI
 vse manjvredne, cenejše izdelke.
DOBITE GA V VSAKI TRGOVINI.

Najvarneje nalagate denar v pupilarno
 varnem zavodu
Hranilnici kmečkih
občin v Ljubljani,
 Dunajska cesta 32. (Hiša Zadrúžne Zveze)

NOVICAR

d Tridesetletni jubilej kršč. soc. delavske organizacije. 1. junija praznuje naše krščansko delavstvo slavje 30 letnega obstoja svoje organizacije. S tem svojim gibanjem je naše delavstvo veliko pripomoglo do tako lepega razvoja Slov. ljudske stranke, ki tako neustrašeno stoji danes na braniku za pravice slovenskega delavnega ljudstva. Boj proti korupciji, ki ga bije tudi obrtnik in istotako tudi kmečko ljudstvo, je boj nas vseh. Pripravljalni odbor za praznovanje tridesetletnega jubileja, ki se obhaja v Ljubljani dne 1. junija, vabi vse svoje prijatelje iz kmečkega stanu k proslavi, da tako skupno manifestiramo za pravice vseh stanov.

d Birma v dekaniji Novo mesto: Šempeter v torek, dne 1. julija, Smarjeta v sredo 2. julija, Bela cerkev v četrtek 3. julija, Brusnice v petek 4. julija, Novo mesto v nedeljo 6. julija. Šmilcel v torek 8. julija, Podgrad v sredo 9. julija, Stopiče v četrtek 10. julija, Vavta vas v petek, 11. julija, Toplice v nedeljo 13. julija, Poljane v ponedeljek 14. julija, Črmošnjice v sredo 16. julija, Soteska v četrtek 17. julija, Prečina v petek 18. julija, Mirna peč v nedeljo 20. julija.

d Svarilo žganjekuharjem. Dogaja se, da poedini žganjekuharji, odkar je generalna direkcija posrednih davkov izpremenila način pobiranja davka na žganje, od finančne kontrole izdana uradna potrdila, da je trošarina na določeno količino žganja plačana, radirajo in vpišejo na isto potrdilo večjo množino itd., ali da sicer nekorrigirana uradna potrdila ponovno uporabijo in končno, da napovedo uradnim organom napačno ime. Tako ravnanje pa spravi prizadega v nasprotje ne le s trošarinskim pravilnikom, temveč mu naprti vselej še sodno kazen. Skratka: za izsledeno stranko je vselej ugodnejše, da sploh nima potrdila, kakor pa če bi imela potrdilo s ponarejenimi podatki.

d V mesecu marcu se je izselilo iz naše kraljevine 1700 oseb in sicer: 1167 moških in 533 žensk. Po pokrajinah odpada na Vojvodino 979 oseb, Hrvaško in Slavonijo 345, Dalmacijo 164, Srbijo 102, Slovenijo 79, Črno goro 16, Bosno in Hercegovino 13. Po poklicu je bilo kvalificiranih delavcev 50, nekvalificiranih 85, kmetov 1115. Po zemljah uselitve odpada na Brazilijo 711, Argentinijo 431, Kanado 352, Zedinjene države Amerike 146, Chile 10, ostale zemlje Amerike 27, Avstralijo 20 in Novo Zelandijo 3.

d Nova banka. Dr. Šušteršičevi prijatelji so ustanovili »Prometno banko«. Banka bo prevzela vse posle dosedanjega »Hranilnega in posojilnega zavoda«, ki preskrbuje kredit tvrdki Indus (Pollak).

d Cvetke iz zadnje Domovine. Podrepniki, klerikalna zanikarnost, hujskač, Marijine device, čukovski glasovi, petolizec, župnik bo začel zbirati lepa dekleta, dobrorejeni fajmošter, culukafrska sirovost. Te psovke je nagromadila 20. številka Domo-

vine kljub temu, da v isti številki ponovno navaja Kristusov nauk: Ljubi svojega bližnjega.

d Sokolska vzgoja. »Po telovadbi veselica, petje, ples«. Tako se glase vabila na sokolske prireditve. Glej »Domovina« št. 20, str. 3.

d Stanovanje na trgu. V Ljubljani se je nekdo, ki so mu opravičeno odpovedali stanovanje, naselil na trgu sv. Jakoba. Ponujali so mu že stanovanje drugod, toda mož hoče pokazati svoj »prav« in stanuje dalje na trgu. Brizgalno v roke!

d Ustanovitev novega odseka »Orle« v Zaplani. Na velikonočni ponedeljek se je ojunalo kakih 30 čilih zaplanskih fantov in so s pomočjo vrhniške orlovske srenje ustanovili svoj odsek. Navdušenja je veliko, a začetek je težak. Zato bo vrhniška srenja priredila v nedeljo 1. junija v Zaplano izlet z dopoldansko sv. mašo na prostem ob pol 10, popoldne po litanijah pa javno telovadbo in slovesen sprejem novih članov v orlovsko družino. Sodeluje salezijanska godba iz Mladinskega doma. Lepa romantična lega Zaplane, njen krasni razgled, ugodna zveza vlakov in mična orlovska prireditve bo gotovo privabila dosti izletnikov 1. junija v Zaplano, ki bodo s svojim obiskom dali pobude novemu zaplanskemu Orlu.

d Na Rožniku smo dobili preteklo nedeljo, dne 11. maja nove zvonove. Popoldne so bili blagoslovljeni. Viški cerkveni zbor je pa z lepim petjem povzdignil slovesnost. Tako se vračajo nazaj lepi časi, ko nas je z višave opominjal glas zvona k službi božji in k molitvi.

d Nespametna ljubezen. Z Viča se poroča, da je neki Jože Svetlič iz napačne ljubezni do svojega porednega otroka naznanil sodišču učitelja M. Jegliča, češ da ga je poškodoval s tepenjem. Pri razpravi pa je bil zaslepljeni oče osramočen, dobri vzgojitelj viške mladine Jeglič pa je dobil sijajno zadoščenje.

d Umor Orla na Igu. V torek, dne 13. maja, zvečer so na Kremenci pri Igu vaščani pomagali pri Šerjaku staviti strešno ogrodje. Zraven sta bila tudi brata Jože in Janez Kraljič. Janez Kraljič je približno okrog 11. ure, ko so delo končali, začel prepir z besedami: »Smrkovci, spat!« Med navzočimi se je vnel prepir, ki se je vedno bolj ostril. Zlasti sta se zaganjala oba Kraljiča v svoja dva bratrance, s katerimi se že dolgo nista razumela. Alojzij Smole, ki je bil tudi pri delu, je začel miriti z besedami: »Dokler sem jaz tu, se vama (namreč bratrancema Kraljičev) ni treba bati.« Na te besede je eden izmed Kraljičev skočil proti Smoletu in ga z no-

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze
 A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

žem sunil v vrat ter mu prerezal glavno žilo, nakar se je Smole mogel le še v hišo privleči, kjer je takoj umrl. Ne ve se še natančno, ali ga je zaklal Jože ali Janez Kraljič, ker oba brata umor drug na drugega zavračata. Jože je takoj pobegnil v gozd, kjer so ga pa že dobili. Ranjen je tudi eden obeh bratrancev, vendar ne nevarno. Janeza so takoj prijeli in ga zaklenili v vežo. Spominjamo na to, da je že pred tremi leti hotel Janez Kraljič ubiti Smoleta in je bil za poskus umora kaznovan na deset dni zapora in v povrnitev vseh stroškov za prizadete rane. Orožniki so oba Kraljiča zaprli. — Pripominjamo, da sta Kraljiča doma iz velesokolske hiše in je značilno, da je Janez Kraljič kljub poskušnemu umoru pred tremi leti ostal še nadalje navdušen Sokol in nosil tudi sokolski znak. Kakšna surovost teči v Janezu Kraljiču, je razvidno tudi iz tega, da je jokajoči materi umorjenega, ki mu je vpriču svojega v krvi ležečega mrtvega sina očitala, zakaj ji je umoril sina, dal ciničen odgovor z grdo psovko na Orle, katerih član je bil pokojni Smole. — 16. t. m. se je vršil pogreb, kakor ga Ig še ni pomnil. Pokojnega brata je spremljalo celokupno Orlovstvo z žalnimi vencem in nešteta množica ljudi, ker je bil pokojni Smole eden najboljših, najprijaznejših in najpriljubljenjših fantov na Igu. Ob odprtem grobu se je v imenu Orlovske podzveze poslovil od njega br. Čampa. V srce segajoč je bil prizor, ko se je ob spominu, da pokojniku ni prerezala nit življenja vojna, dasi je bil trikrat ranjen, ampak je moral v cvetu mladosti pasti kot žrtev podivjanosti svojih sosedov, vrgla ljubljena sestra — kakor so sploh živeli vsi domači v vzorni vzajemnosti med seboj — na grob in klicala le brata; Lojze, Lojze! Cel Ig je bil pod strašnim vtisom tega barbarstva, da je sokolska podivjanost, vzrastla baš na Igu iz gostilniškega okolja, oropala mirno hišo dragega sina in bodočega gospodarja, vsem prisotnim pa zvestega prijatelja. Končno besedo ima sicer sodišče, vendar je naše prepričanje, da bo vsled tega dogodka samega ob sebi izgnila podivjanost, ki ne prizanaša niti življenju, tudi iz naše fare z vsemi, ki jo podpirajo! Pokoj blagi duši, spoštovani družini naše globoko sožalje!

d **Strašna žaloigra.** Dne 14. maja popoldne se je našlo v gozdu Risje pod Šmarno goro truplo Marije Zevnik iz Št. Valburge pri Smledniku, dvakrat ustreljene in zadavljene. Nesrečnica je 29 let stara, živela sodnijsko ločena od svojega drugega moža, ki ji je zapravil celo premoženje. Posestvo, ki mu ga je ona zažejala, je bilo prodano ter je v par letih za-

pravil nad 1 milijon kron. Popival pa je tudi z zloglasnim Janezom Kristan p. d. Tomažinovic iz Golega, že večkrat kaznovanim. Tudi ta se je, ločen od svoje žene, držal nesrečnice. Dala mu je 30 tisoč kron, da bi ji preskrbel vožnjo karto za Ameriko. Zastonj je nesrečna žrtev čakala na karto od agenta iz Zagreba, ker sta denar zapila Kristan in njen mož. V torek, 13. maja, jo je zvalil, da je šla po noči ob desetih v gozd, češ, da bosta šla v Zagreb po vožnji list za Ameriko. Pred par dnevi je namreč umorjena še dobilo zadnjih dolžnih 60.000 kron od prodanega grunta. Nosila je ta denar vedno s seboj, za kar je vedel morilec. Zato jo je zvalil v gozd, umoril in uropal. Vzel ji je zlato uro in denar, kar ga je imela v torbici. Ker pa je imela večjo vsoto 58.000 kron pod obleko zašito, teh morilec ni našel.

d **Ponarejevalce angleških bankovcev** po pet funtov šterlingov so zasledili v Trstu v stanovanju neke gospe. Bankovce so razni ljudje razpečavali po raznih bankah. V Zagrebu so pa ujeli nekega takega razpečevalca, ki je potem vse izdal.

d **Kropa.** V petek, dne 16. t. m., je umrla najstarejša oseba v Kropi Marija Šolar v 91. letu svoje starosti, mati župnika v Žalni g. Jožefa Šolarja.

d **Železniška nesreča.** Na postaji Prestranek pri Postojni je nagromadena cela množica vagonov, le en tir za osebne vlake je prost. V noči od 16. do 17. maja je službujoči uradnik Prudenzioli po pomoti dal kretniku povelje, da odpre kretnico na tir, kjer so stali vagoni. Misli je namreč da pride neka lokomotiva. Toda namesto lokomotive je pridrvel ekspresni vlak iz Ljubljane ter se z vsi silo zaletel v vagon, dasi je strojevodja ekspresnega vlaka opazil napako, pa vlaka ni mogel tako hitro ustaviti. Mrtva sta en karabiner in en sprevodnik, težko ranjene pa štiri osebe. Ko je Prudenzioli videl, kaj se je zgodilo, je vzel revolver in se ustrelil.

MED BRATI IN SESTRAMI.

† **Janko Sedej.** 13. t. m. so v Grahovem pokopali prečast. g. vikarja J. Sedeja. Pogreba se je udeležilo 33 duhovnikov in sam prevzvišeni knez in nadškof goriški, ki je tudi imel pontifikalno črno mašo za pokojnim vikarjem, ki je bil njegov rodni brat.

Andrej Lavrič, bivši vipavski dekan, kateremu je bilo odbito italijansko državljanstvo, je dobil župnijo Brezovico pri Ljubljani, kjer je bil pred kratkim inštaliran.

Splošno sloven. žensko društvo v Gorici je otvorilo v nedeljo 18. t. m. v svojih društvenih prostorih v Gorici vrsto zani-

mivih predavanj o vkuhanju sadja in zelenjave ter o konserviranju sploh. Predavanja je prevzel strokovnjak Just Ušaj.

Razpusti sloven. občinskih odborov. Ena za drugo padajo naše občine v Julijski Benečiji v roke italijanskih komisarjev-fašistov. Pred dobrim tednom so razpustile laške oblasti slovenske občinske svete v Tolminu, v Kobaridu in pri Sv. Križu, prejšnji teden pa so se spravili še nad občin. svet ene največjih sloven. občin na Goriškem, nad Cerklno, kjer je imenovan za komisarja neki dr. Jerabek.

Ljubljanski visokošolci v Trstu. Pretekli teden so posetili tehniki in kemiki ljubljanskega vseučilišča v spremstvu nekaterih profesorjev Trst, kjer so si ogledali tamonje industrijske naprave.

VOJAŠKE ZADEVE.

Vprašanje: Podpisani sem lastnik posestva, od katerega plačujem 13 Din 58 par neposrednega davka. Preskrbujem 10 let staro sestro. Drugo leto bom poklican na nabor. Ali imam pravico do oprostitve vojaške službe in sam se moram v tem oziru obrniti? F. M. V.

Odgovor: V smislu čl. 50 c) zakona o ustrojstvu vojne in mornarice imate pravico do oprostitve vojaške službe. Ta člen odst. c) pravi, da so vojaške službe oproščeni: »edini hranitelji nesposobnih zadržarjev, ki žive ob poljedelskih posestvih ali ob osebni delu ter plačujejo na leto 20 Din ali manj neposrednega davka. Med nesposobne zadržarje se štejejo ženske v obče, izmed moških pa oni pod 17 in preko 60 let starosti, ali če jih spozna komisija za stalno nesposobne«. V smislu tega člena se Vaša sestra šteje med »nesposobne zadržarje« in ker ne plačujejo nad 20 Din neposrednega davka, boste oproščeni. Ni Vam pa zato treba delati nobene prošnje. Ko bo župan sestavljal rekrutni spisek za Vaš letnik, — to se godi navadno vsako leto meseca marca, — tedaj si pravočasno preskrbite rodbinsko polo od župnega urada in potrdilo o davkih, ki ga dobite pri davčnem uradu. S temi potrdili pojdite k županu, ki bo vse Vaše podatke vpisal v rekrutni spisek. Ob priliki nabora pa opozorite predsednika rekrutne komisije na svoje razmere in rekrutna komisija Vas bo tedaj že ob naboru oprostila.

Najboljši šivalni stroji in kolesa

Gritzner za rodbinsko in obrtno rabo vedno v zalogi

edino pri **Josip Petelin**

Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika stolam potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in sedlarje. Ge'anterija in vse drobno blago.

Schicht

Dravo
Schichtovo milo z znamko 'Jelen,'

varuje Vaše drago perilo. Pri nakupu pazite na ime
„Schicht“ in na znamko „Jelen“!

PO SVETU

Francija. V nedeljo, 11. t. m. so se vršile v Franciji državnozbornske volitve, katerih izid je iznenadil ves politični svet. Kljub temu, da so se teden prej pri nemških državnozbornskih volitvah znatno opomogli nemški narodnostni zagrizenci, ki besno sovražijo Francijo in njeno zunanjo politiko in da se je zategadelj skoro s sigurnostjo pričakovalo, da bo tudi pri francoskih volitvah zmagala podobna struja, je vendar francosko ljudstvo pokazalo čisto drugačno politično lice. Francoski narod je pri zadnjih volitvah ostro obsodil politiko dosedanjega ministrskega predsednika Poincareja, politiko železne pesti proti Nemčiji, obsodil blazni militarizem, obsodil protiljudsko in nasilno politiko, ki je osovražila Francijo v svetu. Francosko javno mnenje se je preokrenilo na levo in izreklo nezaupnico Poincareju in istočasno tudi predsedniku francoske republike Millerandu, katera dva sta ustanovitelja in glavna voditelja dosedanjega vladnega, takozvanega narodnega bloka, ki je pri teh volitvah temeljito podlegel. Pri vsem tem sta igrala brezdvomno sledeča dva vzroka važno vlogo: želja francoskega naroda po miru v zunanji politiki in odpor proti silnemu povišanju davkov s strani dosedanje Poincarejeve vlade, kar je povzročilo znatno druginjo. Poincare je izgubil okoli 120 mandatov; njegov narodni blok šteje le še okroglo 200 mandatov, kar pa še daleč ni polovico celega parlamenta, ki šteje 584 članov (prej 640). Socialistično, kulturnobojno razpoloženo opozicijo, ki je položila Poincareja, vodi Edvard Herriot, župan mesta Lyon, mlad, izredno delaven politik, eden najbolj bistroumnih govornikov Francije. V dosedanem parlamentu je Herriot v boju proti Poincareju zagovarjal sporazum med Francijo in Nemčijo, ker je ta v interesu obeh narodov; krepko se je boril v parlamentu in zahteval, naj se zniža vojaška službena doba na najnižjo mero. Zagovarjal pa je v parlamentu tudi mir in sporazum (pred letom dni se je dalje časa mudil v Rusiji) in zблиžanje z Ameriko. Herriott ob strani pa stoji Aristide Briand, ki ima kot že sedemkratni ministrski predsednik lepo mero izkušenj in bo najbrž postal za Poincarejem še osmič. Poincarejeva vlada bo koncem t. m. podala svoj odstop, ž njo vred pa bo, kakor se pričakuje, odstopil tudi predsednik republike Millerand.

ZOPER SLABOKRVNOST

SLABO PREBAVO in OSŁABELOST vsake vrste priporočajo zdravniki najbolj »AROMATIČNO ŽELEZNATO TINKTURO«, ki jo izdeluje lekarna »Pri angela varhu« na Vrhniki. — Je izvrstnega okusa, ne kvari zob in jo uživajo odrasli in pa otroci z najboljšim uspehom. 1 steklenica (pol litra) stane 20 Din. Razpošilja se vsaka količina, priporočljivo pa je zaradi cenejše poštnine naročiti vsaj 3 steklenice naenkrat. Zahvale na razpolago pošite na lekarnarja HOČEVAR-JA na VRHNIKI!

Najboljša OPEL-KOLESA

Prvovrstna znamka, se dobe po brezkonkurenčni ceni pri tvrdki O. ŽUZEK, Ljubljana, Sodna ul. 11.

POLITIČNI ZAPISKI

p **Občinske volitve.** Nekateri mislijo, da občinske volitve nimajo tolike važnosti kot se poudarja. Mi vemo, kako preže nasprotniki, da bi jih zlorabili v vsej javnosti. Zato opozarjamo in opominjamo. Vselej so se tisti praskali, ki nas niso ubogali. Povsod torej složno v boj za avtonomijo občin in cele Slovenije.

p **Volivcem novomeškega okraja!** Za vse občine, razen Šmihel-Stopič, Poljan, Crmošnjic in Novega mesta, se bodo vršile občinske volitve v nedeljo, 25. junija t. l. Skrinjice SLS v občinah Mirna, Mirna peč, Toplice, Velika Loka in št. Peter bodo prve, v občini Ajdovec pa ina prvo skrinjico Kmetska zveza, drugo SLS. O razporedbi naših skrinjic v ostalih občinah poročamo prihodnjič.

p **Dr. Žerjav in občinske volitve.** Kakor se vsak izdajalec boji sodbe, tako se je boji tudi izdajalec slovenskega naroda — dr. Žerjav. Bližnje občinske volitve bodo najhujša obsodba za naše Iškarkote. Iškarkotje si ne upajo pod pravi imenom postaviti kandidatnih list zato si izmišljujejo nove firme. V večini občin pa liste še sestaviti niso mogli, ker izdajalcev se vsak sramuje. Da bi pa zavlekli obsodbo ljudstva, dr. Žerjav zahteva pri merodajnih oblastih, da demokratoma na ljubo kršijo zakon in občinske volitve — odlože. Izdajalci bodo sojeni, četudi se izmikajo in sodba ljudstva bo kruta toda pravična.

«Avtonomist» priporoča svojim bralcem sledeče: »Posebno previdni naj bodo naši somišljeniki pri branju časopisov. Kar stoji v časopisih, je navadno strankarsko pobarvano, zato je treba skrajne previdnosti.« Mi bralcem in posebno Prepeluhovim somišljenikom toplo priporočamo, naj imajo te stavke vedno pred očmi, kadar berejo njegov list.

p **Prepeluh priporoča ljudem,** naj mislijo s svojo glavo. Ker so naši somišljeniki to vedno delali in niso potrebovali opominov, velja seveda to samo njegovim pristavcem. In tem bi mi nujno svetovali, naj res mislijo s svojo glavo in ne s Prepeluhovo, ker se bodo sicer nekoč tolkli — po svoji.

p **Politika nasilstva.** Opozicija je opozorila predsednika narodne skupščine, Ljubo Jovanovića, da je dala vlada napadalcem na Davidovičev shod 5000 Din in proste železniške karte. V Šabcu sta povzročila izgrede dva preoblečena policista, v Banjaluki so bili vsi razgrajči od vlade naročeni. Torej vlada, ki je zato poklicana in plačana, da varuje red v državi, ta vlada sama naroča in plačuje nered! Če to ni norost, pa tudi ni nič. Potem naj pa država obstane!

p **Milijarde slovenskega premoženja** so se preselile v Belgrad. To je zapisal zadnjič Domoljub, pa je velesrbsko Domovino silno zbolelo. Skušaj utajiti. Pa ne gre. Prazni hlevi naših kmetov, vedno bolj zadolženi kmetski domovi, vedno višji dačni nalogi, ki jih v Srbiji sploh ne poznajo, ker mi za Srbijo plačujemo davke, dalje naša trgovina (Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj!)

NAZNANILA

n **Dotiskana** je in izide kmalu na 15 polah kot življenjepisa in molitvenik Sv. Marjeta Alakok. Naroča se v Cirilovi tiskarni v Mariboru ali pa pri Ml. Marijini družbi Sv. Anton v Slov. goricah. Cena 20 Din. Prilagajo se položnice.

n **V Retečah** pri Škofji Loki uprizori Kat. prosvetno društvo na Vnebohod 29. maja ob pol 4 popoldne dramo v štirih dejanjih: »Edda in Kerpezan«. Vabljeni!

n **V Šmarci** smo dobili 3 nove bronaste zvonove, kateri bodo v nedeljo dne 25. maja blagoslovljeni, popoldne priredi Odbor za nabavo zvonov v Šmarci igri »Sinc in »Eno uro doktorc. K celodnevni slavnosti od blizu in iz okolice najujudneje vabljeni. — Odbor za nabavo zvonov v Šmarci.

n **Sv. Gregor.** Vijudno naznanjamo cenj. občinstvu, da se vrši ponovitev »Pasijonac« še dvakrat in sicer na Vnebohod 29. maja in binškošni pondeljek 9. junija. Začetek vsakokrat ob pol 3 popoldne. Ker sta ti dve predstavi zadnji v letošnjem letu se vabi na obisk. Opozarja se na predprodajo vstopnic.

n **Tečaj za vinogradnike.** Ravnateljstvo državne kmetijske šole na Grmu (Novo mesto) priredi v dne 10. in 11. junija t. l. teča za zeleno cepljanje trti in za poletno zatiranje trtnih škodljivcev. Tečaj se prične na binškošni tork 10. junija ob 8. uri zjutraj in se konča v sredo, dne 11. junija ob 5. uri popoldne. Udeleženci stanujejo lahko na Grmu, revnejši dobijo po možnosti tudi prispevek v hrani. Kdor se želi tečaja udeležiti, zglesi naj se najpozneje do 5. junija po dopisnici pri ravnateljstvu šole in pride naj na dan pouka na zavod.

n **Kam v nedeljo 1. junija?** Vsi v Vovpolje k Speljaju kjer bo velika čebelaraka prireditel: godba, petje, prosta zabava in več zanimivosti. Svira farna godba Cerkljanska. Kdor želi poštenega razvedrila, naj ne zamudi.

n **Veliko godno zabavo v Čepcljah** (na Kamnih ali na Pesku) med Dobrovo in št. Vidom pri Ljubljani priredi v nedeljo, dne 25. maja popoldne od 1. ure dalje podružnica Jug. matice na Dobrovi. Igrala bo godba, pekli se bodo na raznih janel in sročolov bo nudil mnogo dobitkov. V slučaju slabega vremena se preloži veselica na vnebohod, to je 29. maja.

KROJASKEGA POMOČNIKA. boljše moč, sprejem in trajno službo. Počujti po dogovoru. — IVAN LIKOZAR, krojač, Predoslje pri Kranju.

SOBO na deželi išče vpok. uradnik srednje starosti, ki bi imel priliko delati tudi brezpl. Ponudbe upravi pod Dobra prilika 2879.

NAJBOLJŠA JE IN OSTANE

»PEKLENSKA KOSA«

Dobi se po vseh večjih trgovinah ali pa pri

F. S. ŠKRABAR

samoprodaja »Peklenških kos« -- VIŠNJAGORA.

vina, naša industrija itd. — vse kriči in vpije, da se sliši po celi državi: vrnite nam s krvavimi žulji prisluženje a s pomočjo cetrilizma ukradene milijarde! Naše so, sami smo trpeli zanje, sami jih potrebujemo: naš kmet propada, naš delavec strada, naše šole pešajo, naše ceste postajajo nerabne, naši bolniki mrjo po brlogih brez postrežbe in brez zdravil, naše vode brez dela teko po naši zemlji, naša industrija nazaduje, vi v Belgradu pa zidate palače za naše milijarde, hodite v kopaljšča za naše milijarde, nalagate ogromno kapitale od naših milijard. Vrnite nam vsaj del naših žuljev! — Ni jih! Zakaj trdno sedi na njih velesrbski centralizem, ki ga za žive in mrtve zagovarja slovenska liberalna stranka.

bora. Glede vzgoje pa smemo reči, da bo šola dobra, če bo učitelj res krščanskih nazorov in krščanskega življenja. Ako pa bi imel biti tak, kot dolski Turk, potem menimo, je boljše da ni nič. V občini je že en Turk preveč.

Volivci, vse to imejte pred očmi, ko boste metali volivne krogljice. Krščansko zaveden volivec ne more in ne sme s stranko, ki podpira centralizem in je proti veri. Gre pa pri teh volitvah ne toliko za to, da zmagata Slovenska ljudska stranka sploh, ampak da častno zmagata ter si pridobi kolikor mogoče veliko število odbornikov.

NA SUHORU PRI METLIKI

Je dne 11. maja umrl cerkvenik in posestnik Janez Pavlovič, brat g. semiškega dekana Jakoba Pavloviča. Cerkveno službo je opravljal skozi 25 let vedno marljivo in vestno. Svetila mu večna luč!

IZ PODPEČI PRI PRESERJU.

Za občinske volitve, ki se bodo vršile dne 15. junija t. l. v Preserju, se je SKS zvezala z delavci. Slednji smo nameravali sestaviti svojo listo. Pa so naši »ober«-delavci napravili kompromis s SKS. Zato jim odkrito povemo, da bodemo vsi krščansko misleči delavci volili s SLS. Kajti dobro vemo, da iz praznega »rokava« ne more nič dobrega priti. Že dva vojaka novince iz naše fare sta v teku par mesecev umrla pri vojakih. Usodna Macedonija! Ubogi pa naši vojaki v tako nezdravem kraju. Njima rodbini naše sožalje.

FARA OB KOLPI.

Občinske volitve bodo pri nas razpisane v najkrajšem času. Agitacij do sedaj še ni bilo nobenih. Vendar, kakor slišimo, so začeli nekateri zopet sanjariti o »zelo večanski radičevi republik« in nameravajo zopet nasesti različnim političnim agentom. Upamo, da tega ne bo, ampak da letos brez izjeme volimo vsi našo SLS. Koliko zla nam je storil poslanec Pucelj, ko je s našimi glasovi izvoljen, glasoval v Belgradu proti nam, ko je šlo za zvezo Slovenije z morjem preko Broda na Kupi. To je za nas velik madež na samostojnejših, kateri ne bo in tudi ne sme zginiti izpred oči naših volivcev. In kaj dobrega so nam prinesli komunisti, ki smo jih lansko leto volili? Nič! G. Kristaniću pa svetujemo, naj ne prestopi letos pragov naših hiš v svrhu agitiranja za Radića, oziroma kakor je lansko leto storil za komuniste, ker pri nas vladajo edino avtonomistične ideje. Pri dosedanjih volitvah smo se dali vedno zapeljati različnim strankam, letos pa bomo stopili vsi do zadnjega moža na volišče in volili edino za SLS. Dovolj je tega, da plačamo v tako siromašni občini tako ogromne davke; dovolj je tega, da naši vojaki nezavestni leže po srbskih bolnicah vsled »batine«. Dasi smo se izkazali našemu poslancu g. Skulju skoraj pri vsakih volitvah nehvaležne, vendar nas on ni zapustil, ampak je deloval in bo deloval za povzdigo naše občine. Zatorej naša dolžnost je, da ga tudi vsi volimo. — Glede »Domac«, ki smo ga mislili zidati v Fari, je vse potihnilo. Prišlo je do nesoglasja. Žal, da moram reči, da se naši ljudje bolj zanimajo za gostilne kot koristna prosvetna društva. Baje bo odprta v Fari nova gostilna. Toraj Fara, ki šteje komaj 100 oseb, bo imela 3 gostilne, dočim še ena ne more izhajati. Ljudje pamet!

Nedeljski obhod po sadovnjaku.

Večina naših kmetovalcev sadjarjev misli, da v sadovnjaku čez leto ni nobenega dela in da se sadno drevje v tej dobi z mirno vestjo lahko prepusti samo sebi. Tako mnenje je popolnoma napačno in razvoju našega sadjarstva jako škodljivo. Res je sicer, da sadno drevo ne potrebuje take nege kakor poljske ratline, vendar pa je negibno potrebno, da ga v dobi rasti tu in tam obiščemo in pogledamo, če se razvija tako kakor je koristno za njegov obstoj, rodovitnost in zunanjo obliko. Zlasti velja to za mlajše sadno drevje, ki se šele razvija, kajti redka so drevesa, ki so se na vse strani pravilno razvila in ostala zdrava brez vsake človeške pomoči.

Že vidim, da ugovarjate, češ, da je to sicer vse res, toda kje naj kmet vzame čas, da bi se bavil s sadnim drevjem, ko niti drugih najnujnejših in potrebnejših del ne more opraviti. Imate tudi prav. Vsak človek, ki pozna gospodarstvo po naših malih kmetijah, mora priznati, da je naš kmetovalec posebno na pomlad in čez poletje vse preveč preobložen s premnogovrstnim delom, zlasti po vinorodnih krajih. Komaj za silo opravi na tej njivi, pa mora hiteti že na drugo, potem v vinograd, pa na travnik itd. Kaj čuda torej, da mu za delo v sadovnjaku med tednom manjka časa. Vendar je tudi v tem oziru odpomoč mogoča. Nekatera opravila v sadovnjaku so taka, da se brez greha lahko zvrše tudi v nedeljo. Za obhod in ogled sadovnjaka je nedelja zelo primerna, saj naš kmetič že iz navade tako rad pogleda ob nedeljskih popoldnevih malo po polju ali vinogradu. Zakaj ne bi šel včasih tudi v sadovnjak, kjer med tednom vsaj po njegovem mišljenju nima opravka!

Ko se odpraviš v sadovnjak, vzemi s saboj oster nož, vrtno škarije, nekaj rafijevega ličja in morebiti tudi posodo s tobakovo vodo in cepilno smolo. Najprej se pomudimo pri drevju, ki je bilo posajeno to pomlad. Vsako drevesce pogledamo od tal do vrha

prav natačno. Malenkosti opravimo takoj, kar pa ni da bi delali v nedeljo, si zapomnimo, da se bo opravilo čimpreje med tednom. Kdor ima mnogo drevja, naj si važnejše stvari tudi zabeleži.

Precej pri prvem drevesu opazimo, da se drevesni kolobarji zaraščajo — treba jih bo obnoviti. Iz korenjače in debla poganjajo mladike — proč z njimi. Drevesni kol se je nekam skrivil in nagnil — popravimo ga. Drevo je pretrdo privezano — zrahljajmo vez. Deblo se drgne ob kol — popravimo napako. Tale kol sega v vrh — treba ga skrajšati. Na ranah po deblu opazimo male bele kosmiče, to so naselbine krvave ušice — s tobakovo vodo po njih. Pri drugem drevesu vidimo poganjke v vrhu, ki so odveč — priščipnimo vršičke, da se ustavi rast in da se bodo tembolj okrepi drugi potrebni poganjki. Tale končni brst ni odgnal, — skrajšajmo vejico do primerne zunanje poganjka. Onale vejica visi preveč navzdol — priveži jo v pravilno, poševno lego. Tista debela mladika raste pa preveč navpično — odrini jo od debla s primerno zatiko. Tamle vidiš objedene liste — to je naredila gosenica — poišči jo in uniči. Po deblu in v vrhu opaziš mravlje — na drevesu so listne ušice. Poišči jih in pomoči ušive vršičke v tobakovo vodo.

Tako gremo od prvega drevesa do zadnjega in povsod uredimo, kar treba. Morda najdemo kako drevo, ki še ni odgnalo. To je sumljivo. Ako ima še napeto kožo in zdravo brstje, počakajmo še nekaj tednov. Nekatero sorte odganjajo jako pozno. Končno ne pozabimo ogledati pri vsakem drevesu tablico z imenom dotične sorte. Če se ime že malo pozna, obnovimo napis ali pa napravimo novo tablico.

Prav na isti način pregledajmo vse mlajše drevje, najsi bo staro šele 2 ali 3, ali pa 10 ali 20 let. Posebno se pomudimo pri precejplenem drevju. Nazadnje prehodimo še najstarejši nasad. Tudi tam bomo našli to in ono, kar nas bo zanimalo. Če ni drugega, se bomo vsaj prepričali, kako kaže letina.

Kdor ima količkaj smisla za lepo vzgojeno sadno drevo in le najpotrebnejše pojme o umnem sadjarstvu, se bo kmalu prepričal, kako potrebni in koristni so taki obhodi. Ako bi ravnali vsi sadjarji po tem navodilu, bi kmalu izginili iz naših sadovnjakov vse tiste starikave, zanemarjene pokveke, zatrti bi se mnogi sadni škodljivci, sadno drevje bi pa dobilo vse drugačno zunanje lice in mnogo večjo notranjo vrednost. Tak obhod bi se moral pa ponavljati vsak mesec vsaj enkrat.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g Desetdinarski bankovci (kovači) se lahko zamenjajo samo do 31. maja pri Narodni banki v Belgradu.

g Italijansko posojilo. O posojilu, ki ga namerava dobiti Jugoslavija v Italiji, smo že poročali. Danes dodajemo še, da bo za ta denar — 80 milijonov dolarjev — dobavila Ita-

VIII.

Sedaj sta brata milijonarja, Kaj srečo to je povzročilo? kot listja polno je denarja! To milo „Zlatorog“ je bilo!

lija ves material za zgradbo jadranske železnice, da bodo pri gradbi zaposleni le italijanski delavci in inženirji in da bo železnica Italiji tako dolgo zastavljena, dokler ne bo posojilo plačano.

g Zlata marka in dinar. Po tečaju na berlinski borzi je danes razmorje zlate marke do dinarja: 1 zlata marka 19 dinarjev.

CENE.

g Trg z jajci. Povprečne nakupne cene v Jugoslaviji se gibljejo med 1 do 1,25 Din. Na domačem in zunanjih trgih je bilo v zadnjem času opaziti rahlo naraščanje cen, sedaj je zopet mirno. Dovozi so se pri nas zmanjšali kakor običajno vsako leto v tem času. Kakor je iz podatkov generalne direkcije carin o naši zunanji trgovini razvidno, so jajca postala naš jako važen izvozni predmet. Preko Jesenic je izvoz še vedno precejšen. Računa se, da je šlo tekom aprila in v prvi polovici maja preko Jesenic okrog 60 vagonov jajc.

g Cene lesu so stalne. Znaten je izvoz na Holandsko, Belgijo in v Francijo. Največ povpraševanja je po hrastovem lesu. V naši državi so pričele rasti cene oglju vsled povpraševanja s strani Italije.

g Cene umetnih gnojil so precej nespremenjene. Stanejo: 10% superfosfat 110 do 120 Din z vrečami, postavno železniška postaja naročnika, apneni dušik 120 do 130 Din z vrečami, kalijeva sol, 10%, 145 do 155 Din za 100 kg za kompletne vagonne 160 do 165 Din za 100 kg za manjše količine z vrečami.

g Za 20 odstotkov so znižale opekarske cene opeki. Vsled nezidanja so skladišča opekaren v naši državi prenapolnjena.

ZIVINA.

g Cene živin. Zagreb, dne 15. maja. Današnji sejm je bil živahen. Prignali so bolj malo živine, zato so pa bile cene bolj stalne. Povpraševanje je bilo znatno. Za Italijo so se kupovale največ lepe junice. Zelo so se podražile svinje. Za kilogram žive teže so notirali: voli II. 13 do 14,5, III. 11,5 do 13, krave 10,5 do 14,5, teleta 12,5 do 15, svinje sremške pitane 20 do 24, mršave 17 do 18, prasci do 1 leta 18 do 24,5, nad 1 letom 17 do 18 Din. Krma: seno 100 do 125, otava 125 do 175, detelja 130 do 195, slana boljša 100 do 125 Din za 100 kg. Prav živahno je bilo konjsko tržišče, na katerem so mnogo kupovali Italijani. Plačalo se je za težke tovorne konje 12.000 do 12.500 Din komad, za lahke tovorne 9500 do 10.000 Din, običajne poljedelske 6000 do 7500 Din, žrebeta do 1 leta 4000 do 5000 Din komad. — Maribor, dne 16. maja. Prignali so 554 glav. Povprečne cene: prasci 5 do 6 tednov stari 175 do 250, 7 do 9 tednov 275 do 350, 3 do 4 mesece 650 do 750, 5 do 7 mesecev 900 do 950, 8 do 10 mesecev 1125 do 1250, 1 leto stari 1500 do 1532 Din za komad. Mesne cene: 1 kg žive teže 17,50 do 18,75, 1 kg mrtve teže 20 do 25 Din. Koze komad 300 Din, ovce 250, kozlički 75 Din. Kupčija zelo živahna. Prodanih je bilo 334 komadov. Večina kupcev je bila iz Dravske doline.

g Ormoški okrajni zastop priredi dne 31. maja 1924 na mestnem sejmišču v Or.

GOSPODINJA

Vzgoja.

Kdaj naj pravzaprav prične vzgoja? Mnogi mislijo: dokler je otrok majhen, ga ne moremo vzgajati, saj ne razume, za kaj gre. Taki hočejo pričeti z vzgojo šele takrat, ko mora biti otrok že vzgojen. — Ravno v prvih letih se vzgaja seme za marsikatero čednost, pa tudi hudobi je poznejšega življenja; kajti v vsakem otroku so kali dobrega in slabega. Treba je slabe kali zatirati, dobre pa gojiti. V prvih letih je za to delo najvažnejše, pa tudi najprimernejše sredstvo navada. Ni treba še dokazovati, zakaj; saj vsi vemo, da je treba že prav zgodaj vplivati na voljo otrokovo, ki se tako zgodaj pojavlja. Če čisto majhen otrok hoče uveljaviti svojo voljo s kričanjem; v tem času že je prvi primerni čas, da zategneš otrokovo voljo v pravo smer. Vsak dan vadi z otrokom primerne a male in neznatne vaje z njegovo voljo: ko ga pokličeš, da te pogleda, pozneje se po svoje oglasi; ko ga siliš k smehu, da se ti odzove; ko zahtevaš njegovo ročico, da ti jo da itd. S temi malimi vajami polagaš temelj za otrokova poznejša dobra dejanja. Na neštivilne slučaje pokorščine, lepega vedenja, reda in snage, kakršne zahteva vsakdanje življenje, se mora otrok kratkoma navaditi, t. j. vaditi jih je toliko časa, da mu pridejo v meso in kri in jih vrši z lahkoto in nekako nevede.

Prva vaja v tem je že enakomerna prehrana. Nikoli ne dvigaj otroka, četudi vpije, ako veš, da je sit, suh in zdrav! Pri tem ostani trdna in spravi svojo mehko in usmiljenje le za drugi čas! Res je, da ti bo delalo to gotovo nemalo truda, a prav ta trdnost ti bo tudi pozneje pomagala preko večjih vzgojnih težav. Znati mcras odredi,

možu razstavo goveje živine pincgavske pasme. Namen razstave je, da se na eni strani zainteresirajo domači živinorejci, da se še z večjo vneom oklenejo te pango domačega gospodarstva, na drugi strani pa, da se pokaže javnosti in merodajnim faktorjem stanje naše živinoreje in uspeh povojnega dela. Otvoritev razstave bo ob 10. uri. Z ozirom na ugodne železniške zveze se pričakuje mnogobrojen poset.

g Živinoreja v Sloveniji. Po uradnih podatkih se je naštelo leta 1923. v Sloveniji 49.748 konj, 348.259 goved, 261.561 prašičev in 805.566 glav perutnine. V primeru s prejšnjim letom se je zmanjšalo konj za 17,1 odstotkov, prašičev za 13 odstotkov, perutnine pa za 26,6 odstotkov.

IZVOZ IN UVOZ.

g Izvoz našega vina na Češkoslovaško. Ministrstvo trgovine in industrije je naprosilo Češkoslovaško, da začasno, dokler se ne sklene nova trgovska pogodba, uredi in olajša izvoz našega vina na Češkoslovaško. V tej smeri se bodo vršila pogajanja v najkrajšem času v Belgradu. Češkoslovaška je pripravljena priznati

pa tudi zahtevati, sicer privzgojiš otroku trmo in sebičnost. Ne zanašaj se na to, da ga odvadiš, ko bo večji; kajti prvotna vzgoja je najvažnejša. Do petega leta najkasneje mora biti otrok toliko vzgojen, da brezpojno uboga.

Navadi pa se otrok vsega prav lahko, ako ima pred seboj vzor, ki naj ga posnema. Same besede nič ne pomagajo, pač pa vpliva dober zgled na otroka zelo močno. Otrok že po naravi hoče storiti to, kar vidi delati mater. Vse vidi, vse sliši in vse si zapomni. Tudi to vidi, kako mati neumorno dela za druge, kako premaga jezo, prezre bolečino in vse dela s potrpežljivostjo. Vse to napravlja nanj globok vtis in ga spodbuja, da dela tudi on tako. Vidi pa seveda tudi vse napako in skuša posnemati tudi te Noben vtis se ne izgubi; otrok si jih razlaga po svoje in jih premleva dolgo, dolgo. Zato pa naj mati skrbno pazi na otroka in svojo ter otrokovo okolico.

Kako odganjati nadležni mrčes.

Da se obvaruješ v svoji hiši nadležnega mrčesa, skrbi v vseh prostorih za snago. Kakor hitro opaziš, da se je zanesla v tvojo hišo kakšna taka nadloga, pa moraš še podvojiti skrb za snago in tudi takoj pričeti z uničevanjem mrčesa.

Prav pogosta nadlega so molji. Majhni metuljčki, sivkasti ali rjavkasti so, se zdaj tu zdaj tam vzdignejo iz kake omare, izza postelje, preoblečenega stola ali sploh iz mračnega kotička. Ti metuljčki ležejo jajčeca v volneno obleko, kožuho, v posteljo in drugam. Ličinke, ki prilezejo iz jajčec, pa razgrizejo in preluknjajo te stvari

uvoznikom našega vina iste olajšave, kakor jih uživajo francoski in italijanski izvozniki. Češkoslovaška bo dovolila, da bodo naši izvozniki osebno obiskali češkoslovaška tržišča kot prodajalci, kar je bilo dosedaj pridržano izključno le češkoslovaškim trgovcem.

RAZNO.

g III. kongres čebelarjev priredi koncem meseca avgusta v Belgradu »Jugoslavensko pčelarsko društvo«, na katerem bodo zastopani čebelarji iz cele države. Razpravljali bodo o važnih in neodložljivih vprašanjih glede povzdige čebelarstva v naši državi.

g Mlekarsko šolo mislijo zopet otvoriti. Pred vojsko smo imeli tako šolo na Vrhniki. Gre sedaj za to, ali naj bo šola v Škofji Loki ali v Bohinju.

Dobro in pocen!

se kupuje v manufakturni trgovini
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

na vse strani. Kjer so se molji vzgnezidili, jih je mogoče le s težavo odpraviti. Edino in najuspešnejše sredstvo je uničevanje metuljkov, predenca z jajčki. Za to delo pa je treba mnogo časa, ker je treba dan na dan strkavati, krtačiti in prezačevati vse take stvari, kjer se molji radi naselijo. Zdaj spomladi ravno lezejo novi metuljčki iz bub; zato jih je treba prav posebno uničevati. — Volnene stvari ali kožuhe, ki jih čez poletje ne rabimo, je treba dobro spraviti, da se ne naselijo v njih molji. V trgovinah se dobi prašek, ki še dosti dobro zavaruje pred njimi. Nekateri potresejo na zimske stvari, preden jih shranijo, z naftalinom (se dobi v drožeriji). Dobro je tudi, ako narediš vrečice iz pajčolana in jih napolnjene s kaffro in celim popram obesi na več krajev v omaro, kjer hraniš čez poletje zimsko obleko. Ako pa polagaš zimsko obleko v predale, pa zavij vsak kos obleke v platneno rjuho in vmes natresi gori imenovanih odganjalnih sredstev. Tudi sivka (lavendel) in trpentin sta precej uspešna. Na jesen, ko se bliža čas, da boš zopet rabila te stvari, jih prezračij, strkaj, skrtači — kožuhovino tudi razbesi — in sicer v senci in še bolje pri oblačnem vremenu, ker so živalce manj živahne kot na solncu. Stanovanje, ki je bilo dolgo prazno, se obvaruje moljev, ako ga pokadiš z moljevim praškom, ki ga stresas na žerjavico.

Velika nadlega so tudi muhe. Nagajajo ljudem, zlasti otrokom-dojenčkom: pomisli samo, kako težko de tvojemu mame-mu, če si povitega položila v zibel in nima nobene ročice proste, da bi zamahnil proti sitnici, ki mu leze v nos, v usteca. Ponesnažijo pa tudi okna, slike, ogledala, perilo, stene in vse, na kar sedajo. Da se zaradi prenašanja bolezenskih kali zelo nevarne, smo že večkrat slišale. — Toda, kako se ubraniti teh nadležnic? Eno sredstvo za kraje, kjer so se naselile v veliki množini, bi bil ta, da v sobi razpršiš mrčesnega praška (dobiš ga v drožerji), ko si seveda prej zaprla okna in vrata, in počakaš pol ure, potem pa muhe, ki so deloma mrtve, deloma omamijene lezejo povsod, pometeš in vržeš na ogenj. Dobro sredstvo so tudi kroglasti kozarci, ki imajo spodaj odprtino (navadni kozarci za muhe loviti), ki jih deloma naliješ s špiritom in postaviš na sladkorjem potresene krožnike. Enako do-

(Dalje glaj v naslednjem stolpcu spodaj!)

Popolnoma varno naložite svoj denar pri

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani — r. z. z. o. z.

ki se je PRESELILA iz hiše Uršulinskega samostana na Kongresnem trgu poleg nunske cerkve v lastno novo palačo na MIKLOŠIČEVI cesti poleg hotela «UNION». — Hranilne vloge se obrestujejo

najboljše

z ozirom na višino zneska in odpovedni čas

Varnost za hranilne vloge je zelo dobra, ker poseduje Vzajemna posojilnica večino delnic stavbne delniške družbe hotela «Union» v Ljubljani. — Vrhutega je njena last nova lepa palača ob Miklošičevi cesti, več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tu- in inozemstvu. — Denar se naloži lahko tudi po poštnih položnicah, 5881

LISTEK

Spomin na brata Lojzeta,

nesrečne orlovske žrtve na Igu.

Mlad umrje, kogar Bog ljubi.

Ob lepih večerih smo sedeli včasih v Katoliškem domu ali kapelaniji in čakali, da pridejo še drugi. Pripravljali smo se za igro. Počasi so prihajali fantje od trilega dela. Martin, Janez, Tone in Ivan, ki je prišel od vojakov in potem... skoro hkrati smo zaklicali: »Lojz! Lojz!« Kratek »Bog živi, fantje!« in pogledal je s svojimi veselimi očmi naokoli, snel klobuk in pogledal na šopek, ki ga je imel za trakom ali na prsih, zamahnil s palico, ki jo je vrezal v grmu, povedal nedolžno šalo ali duhovit dovtip, ne enega, več, da smo se vsi smejali. Najbolj smo ljubili njega, njega vselej pogrešali najbolj, kadar ga ni bilo.

Počasi so prišli vsi. Dekleta nazadnje, vse skupaj, kakor se spodobi.

Potem je bila skušnja. Lojz je igral zmerom le vesele vloge, zlasti one, ki so zahtevale dobrega pevca. »Kdo bo pel?« je vprašal gospod kaplan. »Lojz! Lojz, Kovačev s Kremence« smo hiteli vsi hkrati poudarjati, da za nas ne obstoja noben dvom kdo bo najbolje rešil tako vlogo.

Po končani skušnji še malo petja in razšli smo se...

V mraku, ob svitu zvezd je korakal Lojz sam proti domu. Na koncu vasi pa je zapel pesem, pesem kot nagelj veneč se je držal pod nebo iz polnih jakih prsi in se vlegala na vas, na polje in gozd kot milost in blagoslov božji.

Odšel je in obstal...

Glej, ali ni kakor da se ozirajo nanj drevesa in rdeči nageljni na oknih... Da, kakor v nedeljo pri maši, ko je skušal Martin, da ga prepóje, ko je pel v čast Materi nebeški pesem, polno majskega cvetja, da so poslušniki ljudje v cerkvi in se ozirali nazaj. »Kdo?« — Kovačev poje...

Samo eno oko pa je zavidalo Tvojo pesem. Šel je dalje po beli cesti. Gledal je preko polja in za hip uzrl, kako se je utrnila zvezda tam nad cerkvico sv. Valentina in švignila v mavričnem lovcu v nasprotno smer. »Svetinje romajo k farni cerkvi. Ne... saj še ni polnoči, le utrinek zvezde je,« je mislil. »Nekdo bo umrl.« — Mrz ga je za hip areletel, a on, ki ni poznal strahu, je zavri-

ri pa so tudi navadni kozarci, ki jih napolniš do polovice z milnico, pokriješ s tanko rezino kruha, ki si ji v sredi napravila majhno luknjico in jo na znotranji strani posladkala ali pomagala z medom. Zadnja leta je v prodaji tudi papir za muhe, ki, če jih res pomori, bi bil primeren, ako pa jih le z lepilom prijemlje, da se dolgo časa mučijo, ni za rabo. Posebno neokusno sredstvo, ki ga v tvoji hiši nikar ne trpi, je pobijanje muh po mizah, klopeh ali stenah z usnjatimi izrezki, ki jih ponekod pritrdijo na palico in s njimi pobijajo muhe. Ako hočeš dejati malega spat, preden greš na polje in bi ga rada obvarovala muh, naredi takole: Sobo, kamor misliš dejati otroka, dobro prezračij z močnim preprihom. Potem zapri okna, da je temno. Otroku pusti roke proste, a ga drugače zavaruj, da ne bo mogel pasti. Odstrani od otroka vse, kar bi moglo privabiti muhe — seveda v prvi vrsti snaga —! Ko še zadnjič pogledaš k njemu preden greš, vidiš, če morda le ni še kaj muh ostalo v sobi. Da ga te ne bodo nadlegovale, položi v otrokovo bližino košček sladkorja, kuhano hruško ali kaj podobnega, da se muhe v večji množini zbirajo tu, a otroku prizanesajo.

skal, — ah, ta vrisk njegov! — in že se je bližal prvim hišam domače vasi.

Počasi je stopal v grič. Zopet se ga je lotil nemir... Glej, Lojz, ali ne vidiš... dvojje oči... baš te oči, ki Ti zavidajo Tvojo pesem in Tvoj bohotni vrisk... oči, ki pretijo zlo... In li vidiš stisnjeno pest? Pogledj obraz, ali ni to obraz, kakor obraz Kajnov? Lojz...!

Prepozno...

V hipu se je vrgel nanj, da mu kakor vampir izpije kri...

Lojz — hrast iz gore vzet — takrat si se ga ubranil. Močan si bil, močan zato, ker si premagal samega sebe, da mu nisi povrnil.

Od tistih dni pa do danes so minula tri dolga leta...

Veselil so se po končanem delu...

Majhen prepri. — Lojz, ali ne vidiš, da Ti zopet preti zlobno oko? Glej, kakor oko ujeđe je, ki kroži nad nedolžno žrtvo, da jo v ugodnem trenutku napade. Ali ni to zopet obraz Kajnov, kakor pred tremi leti?

O groza! — — — Zablislil je nož v mesečini — — —

Črn val krvi — — glej, že je mlaka, v kateri se koplje Tvoje telo — — in še izvira. Ah, izvira baš tam, kjer je tekel vir Tvojih pesmi, baš tam, kjer se Ti je izvil včasih bohoten vrisk... sedaj pa živ val krvi — — prenehava — — — v kratkem izgine in z njim izgine za vrhe Tvoj vrisk in Tvoja pesem.

O Bog — — Končano — — —

Groza se je vsem naselila v duše. Tesnobnih src in plahih oči smo begali okoli. In kakor meč v srce, ko smo Te kropili.

Kropili so mnogi, da vsi, ki so Te poznali in še drugi. Mnogo si jih imel, ki so Te ljubili...

Ali ni ta žalna cesta črnih množic kakor velika procesija? Plakajo, tožijo, tudi zvonovi pojo temno pesem črne jame — — —

Duhovnik je odmolil: »Sprejmi, o Gospod, njegovo dušo.« —

Udarci prsti na rakev — — —

Glej, udarci prsti na rakev — udarci srcu matere, sestre, očeta, ki stoje poleg, in plakajo...

Pa zopet kakor olje in vino na rano besede, — izliv srca in duše govornika, ki skuša, da tolaži... In še pesem ena, dva, v slovo njemu, ki smo ga ljubili in ki ga ni več med nami — —

Zopet udarci prsti — — —

Mati! Ti, ki si ga rodila, pogledal sem v Tvoje srce, v srce sestre in očeta. Videl, da tožiš, kakor je tožila Mati nas vseh: »O, vi vsi, ki hočite mimo, poglejte, ali je katera bolečina, kakor je bolečina moja...«

Zrl sem za hip v daljavo. Videl sem v duhu njega, ki se je pregrešil nad Tabo s krvjo, ki vpije kakor kri Abelova, od nebes po maščevanju... Ali mu ne bo ob pogledu na božje table trepetalo srce in bo odmaknil pogled od tistega mesta, kjer stoji urezana rimska V, videl jo bo kakor obdan od arag Tvoje krvi, kakor dva moča proteča... Pogrebel so se razhajali...

Ozrl sem se na gomilo. Videl sem sestro v bolesti neskončni, plakajoča se je vrgla na grob in plakala — — klicala Tvoje ime — — —

Kot znan glas v uho čul sem pesnika, in šeg bolj sem občutil, da dokler ne pade zadnje jasno čelo, ki lesketa na njem se večnosti poljub, grobovi tulijo...

Lojz, duša blaga, pa je odšel, da poišče svoje zvezdo...

R. I. P.

Jožko A. Dolenc.

Ia. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljega ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

Kdor je poklican, da drugim ljudem v temi pravo pot kaže, kakor luna ponoči, ta naj bo pripravljen, da ga bodo obljajali, kakor obljajajo psi luno. Toda nič za to! Svojo dolžnost je le izvršil.

Dobro, da se na svetu vse izpreminja. To je tolažba za tistega, ki ga je zadela nesreča. On si namreč lahko misli: Tudi to bo le nekaj časa trpelo.

NAPRODAJ dva rabljena STROJA: slamorezница in mlatilnica v dobrem stanju. Cena primerna. Sp. Log hiš. šte. 22, pri Bevcu, pošta Sava.

HALO! URBAN: Tine, ali pojdeš z menoj v Mengeš na sejem, se bova za moj god malo dobro imela! — TINE: Saj mislim itak pri Perkotu usnje kupiti! — URBAN: Kako to? Saj Perkota ni nikoli v Mengeš na sejem! — TINE: Govoril sem z njim v Moravčah na sejmu in mi je zagotovil, da pride z veliko izbiro usnja na sejem v Mengeš. — URBAN: To mi je pa res po volji, bodem pa tudi jaz ob tej priliki usnje kupil. Zato: Kdor hoče svojo družino dobro obutí, naj kupi usnje na sejmu v Mengšu, Žužemberku, Mirni peči, Stični in Motniku

na stojnici Franc Perko

POZOR! — NE KUPITE PREJ

Vaših potrebščin, predno si ne ogledate zaloge trgovine z mešaním blagom

JOS. SENICA — DOMŽALE

katera Vam nudi najboljše blago za nizko ceno. Na zalogi je vse vrste manufaktur, blago, špacerija, železo in železnina. Došle so široko znane «Merker»-kose. Vse cene globoko znižane! Stalna zaloge najboljšega portland-cementa po znižani cení.

PRODAM na lepem kraju HIŠO z gostilniško opravo in par njiv. Cena po dogovoru. — JERNEJ ČRTALIČ, Novi Lurd, p. št. Jernej, Dolenjsko. 2822

2847 A 61/24—2.

DRAŽBENI OKLIC.

Dne 6. junija 1924 ob pol 11 dop. bo na licu mesta v Pokojnici prostovoljna sodna dražba zapuščine po Frančiški Pajk iz Pokojnice in sicer zemljišče vl. št. 73 k. o. Podboršt (hiša, ena njiva) in ena krava. — Cenilna vrednost 12.500 Din, najmanjši ponudek 10.000 Din. Dražbeni pogoji so na vpogled pri podpisnem sodišču. — Okrajno sodišče v Višnji gori, odd. I., dne 13. maja 1924.

Malo posestvo, obstoječe iz zidane hiše, 13 oralov sveta in sadno-ga vrta, na katerem se redi lahko krava, 2 prešiča in perutnina, je v Kristandolu št. 40 takoj naprodaj. Stanovanje na razpolago. Pojasnila daje Janez Ovčak, Kristandol 19, p. Dol pri Hrasniku.

Revščina je breme, ki je tem težje, čim več je naših ljubih in dragih, ki ga z nami vred nosijo.

Takoj prihodnjič,

ko greste v Ljubljano, si oglejte krasno blago za obleke, perilo, nogavice, rute, kravate, majce itd. v trgovini, kjer kupujete najboljše že NAD 30 LET pri

F. ČEŠNOVAR — Ljubljana

STARI TRG št. 16.

Nakupite pravočasno OBLEKO — PERILO itd. za BIRNANCE! ZMERNE CENE! DOBRO BLAGO!

Vsako množino OGLJA kupi

proti takojšnjemu plačilu tvrdka BRATA KOLENC na MIRNI (Slovenija). 2926

Vest je tista kamenita plošča, na katero neka nevidna roka vsa naša dejanja piše, no da bi jih kaj olupšala; čednost in greh: oba sta imenovana s pravim imenom.

Za pomoč gospodinji sprejemem takoj nad 40 letno žensko. Vpoštevam le snažno, varčno in vajeno kuhinje ter ljubiteljico otrok, ki jih mora vzgajati v krščanskem duhu. Poleg hišnega posla je tudi oskrbovanje vrta in ene svinje. Plača po dogovoru. Naslov pri upravi pod «VARČNA» šte. 2925.

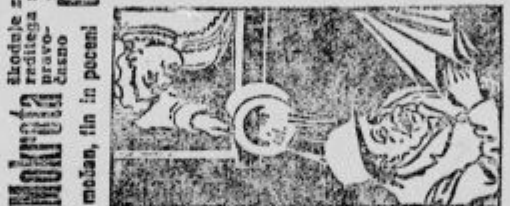
Nič več draginje!

Tvrška «TEKSTILBAZAR» v LJUBLJANI, Krekov trg šte. 10, prvo nadstropje, PRODAJA vsako SREDO in SOBOTO

OSTANKE

MANUFAKTURNEGA BLAGA in ŠTOFOV po skoro polovični cení. — Razpošilja po pošti vsaki dan. — Pišite po ceniki! 2759

ki ga pa dobite edino v veletrgovini E. Stermečki, Celje. Trgovci en gros-cene. Istotem se letos prodaja po čudovito niskih cenah perilo, čevlji, klobuki, nogavice in vse drugo modno blago. Zaročite cenik!

Koliko jih je, ki se — žal — šele v pozni starosti vprašajo, ali je bil svet vreden vsega tistega truda, ki so si ga prizadejali, da bi mu dopadli.

Dalmatinski

la portland cement

SVETOVNE ZNAMKE

SALONA (Tour)

nudi po najnižji dnevni cení promptno tvornica «SPLIT», del. družba za cement

Portland iz skladišča v LJUBLJANI, Aleksandrova cesta št. 12.

Miši, podgane, stenic in ščurki morajo poginiti, ako uporabljate naša preiskovana sredstva: proti mišim in podganam Din 7.50, za ščurke 10 Din, za stenic 10 Din, za molje 6 Din, proti mrčesu 3 in 7.50 Din, mast proti usem 5 Din, mast proti usem v obliki 7.50 Din, proti uravilnam 7.50 Din. Beier za občeno madežev 7 Din. Posilja po povzetju. «Artes», kem. laboratorij, M. Jünker, Zagreb, Petrinjska ulica 8/III.

Volнено in perilno blago

kakor tudi vse vrste manufakturnega blaga dobite v veliki izbiri in po ugodnih cenah pri tvrdki

R. Miklauc Ljubljana

Lingarjeva ulica - Medona ulica - Prod Škofijo.

Zahtevajte cenik ali vzorčno knjigo!

DOBRA KOSA

je veselje kmetovalca. Kupujte pri Vaših trgovcih samo «PLEMENITE» KOŠE, ker te so edino dobre in so garantirane. — Kjer jih tamkajšnji trgovci nimajo v zalogi, naročite jih direktno pri MIHAELU OMAHEN, Višnja gora. — Vsaka kosa, ki ne ustreza zahtevam, se zamenja ali denar vrne.

BERSON

gumijevе peče in gumijevе podplate

Vam mora pritrditi Vaš čevljar na čevlje, ker s tem ne štedite le z denarjem ampak varujete tudi noge in obuvalo.

Na debelo!

Na debelo!

Na novo urejena trgovina usnia

L. GERKMAN

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 71

(nasproti tovarne Indus Pollak)

opozarja p. n. odjemalce in interese, da je trgovina vsled znatnega povečanja v stanju dobaviti vsako količino in vrsto bokscalfa, govejega boksa in barvanega boksa kakor tudi vse vrste vaches podplatov in dr. Kakovost blaga priznana prvovrstna! Cene nizke! Zahtevajte cenik!

M-O-D-R-O-C-E

dobro napravljene vseh vrst: Vrhnj afrik modroce 400 Din, spodnji (federmodroce) 425 Din, mreže za postelje 175 Din, žima od 35 Din dalje, afrik 5 Din dobite tudi izgotovljene modroce in te Vam napravi po izbiri blaga in po meri takoj najceneje specialna zaloga tapetniških izdelkov

RUDOLF SEVER
LJUBLJANA, Gosposvetska c. 6.

Za botre in birmance

nudi veliko izbiro raznega VOLNENEGA in perilnega **BLAGA** in sicer:

sukno, 140 cm široko . . . od Din 55.— naprej
ševiole v vseh barvah . . . od Din 50.— naprej
razno blago za obleke . . . od Din 16.— naprej
bela in modra kontenina . . . od Din 15.— naprej
cefirje . . . od Din 12.— naprej
Nadalje razno blazevino, žamet, platno, cvilih, odeje, svilene in navadne rute, otroške obleke, predpasnike, moške srajce, vseh vrst kravate, nogavice itd. — **PAZITE** na **NASLOV** tvrdke:

F. in I. Gorlčar, »Pri Ivanki«

LJUBLJANA — SV. PETRA CESTA št. 29
(v bližini zmajskega mostu). — Vsakdo se lahko prepriča, da kupi tu tako poceni, kot nikjer drugje.

Reja **KRAV** se izplača le, če so

dobre mlekarice

Vsestranske skušnje pa so pokazale, da so najboljše mlekarice tiste, ki jim redno polagáš

lanene tropine,

ki so priznane najbolj redilno in zato najcenejše knjilo za živino in prašiče. Prvovrstne, kemično preizkušene lanene tropine dobíš najceneje naravnost iz tovarne

Zabret in Ko, Brihof pri Kranju.

Oddajajo se v vrečah po 50 kg.

VSE ZASTONJI

M. Sussmann-ove SEKIRE

iz Himmelberga na Koroškem so neprekoaljive! Lesni podjetniki! Gozdni delavci! **POIZKUSITE!** Naročila sprejema:

MILAN VAVPOTIČ — Gorje pri Bledu.

CROBATH

FRANC d. z o. z. KRANJ

Na debelo in drobno. Prepričajte se pred nakupom.

Zahtevajte pri trgovcih na deželi in kupujte **manufakturno blago** od stare leta **1885** ustanovlj. tvrdke.

Tovarniška zaloga prvovrstnega

USNJA

se dobi po znižanih cenah pri novo urejeni tvrdki

L. GERKMAN, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 7i.

nasproti tovarne Indus (Polak).

Prodaja se samo na debelo.

Postrežba točna. Na zahtevo se pošlje cenik.

Čevljarna „ADRIA“ Celje

Ako želite kupiti dobre čevlje po zmerni ceni, naročite cenik vsakovrstnih na roko izdelanih čevljev, sandalov itd.

Čevlje pošiljamo po poštnem povzetju, privatnikom tudi posamezne pare. Za dobro blago jamčimo. Neugajajoče zamenjamo ali povrnemo denar.

KUPUJTE

vse Vaše potrebščine, novodošlega pomladanskega in letnega **BLAGA** za ženske in moške obleke, svilo, etamin, batist, saten, perilo, šifon, kotenino, oksfort, celir, cvilih za madroce, odeje, koce, posteljne garniture l. dr. Najnovejše svilnate in čipkaste rute in šerpe pri znani domači trgovini

Janko Češnik, Ljubljana, Lingarjeva in Stritarjeva ulica

BLAGO SAMO ČEHOSLOVAŠKI IZDELEK!

Opozarjam žene in neveste pri nakupuopreme (bališa) cene znatno **NIZKE** in **ZMERNE**.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad K 160,000.000.

POZOR:

Modna in manufakturna trgovina nudi vse spomladanske potrebščine za MOŠKE, ZENSKO, KROJACE in ŠIVILJE, razne VENCE in CVETLICE, OPREME za neveste in novorojenčke. — Velika izbira ženskih RUT in NOGAVIC.

„POD VELBOM“
LJUBLJANA, Stari trg št. 3.

„Ah! te bolečine!“

Malo Fellerjevega pravega Elzafluida in proč so bolečine.

Drgenje s Fellerjevim Elzafluidom je prava dobrodejnost! Umivanje s Fellerjevim Elzafluidom jača mišičevje in živce! Deluje antiseptično in osvežujoče! Prežene nahod in naredi neobčutiljivega proti mrzlemu zraku! Za oči in ušesa! Zobe in glavo! Za vrat in ušca! Za hrbet in ude! Za celo telo izvrstno hišno sredstvo in kosmetikum. Fellerjev Elzafluid je veliko močnejši in izdatnejši kakor francosko žganje. En poskus zadostuje da tudi vi rečete:

TO JE NAJBOLJŠE KAR SEM KEDAJ OKUŠAL!

V vseh dotičnih poslovnica zahtevajte samo pravi ELZA-FLUID od lekarnarja Feller. Pri naravnih naročilih stane s pakovanjem in poštnino že se pošlje denar naprej ali po povzetju:

- 3 dvojnate ali 1 špec. steklenica 24 dinarjev;
- 12 dvojnate ali 4 špec. steklenice 85 dinarjev;
- 24 dvojnate ali 8 špec. steklenic 151 dinarjev;
- 36 dvojnate ali 12 špec. steklenic 214 dinarjev.

Kot primot: Elza-obliž zoper kurja očesa 4 in 6 Din; Elza-mentolni črtniki 7 Din; Elza-švedska tinktura za želodec 10 Din; Elza-zagorski prsni in kašeljni sok 9 Din; Elza-ribje olje 20 Din; Elza-voda za usta 12 Din; Elza-kolonaska voda 15 Din; Elza-šumski miris za sobo 15 Din; Glycerin 4.80 in 18 Din; Lysol, Lysiform 25 Din; Kineški čaj od 2 Din dalje; originalno Radikum francosko žganje, velika steklenica 15 Din; Elza-mrčesni prašek 10 Din, strup za podgane in miši 8 Din. Za primot se računa zavojnina in poštnina posebej.

Na te cene se računa sedaj že 10 odstotkov doplatka. Adresirati natančno: EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA, Elzatrž št. 16, HRVATSKO. 7721

Ilirska posojilnica

Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8/1
sprejema hranilne vloge po 3%
Večje in stalne vloge do 12%.

Zastonj Vam BLAGA za obleko da in perilo nikdo ne da toča po izredno nizkih cenah ga dobite pri tvrdki »DANICA«, Majzelj & Rajšelj

Ljubljana, Turjaški trg 1 (bivša Preskrbovalnica). Velika zaloga sukna, hlačevine, žameta, kontnine, tiskovine, etamina, blaga za žimnice, odelj, pletov, nogavice, kravati, naglavnih rut, srajc, ovratnikov, jopic, nahrbtnikov, ter najrazličnejšega drugega blaga. — Istotom zaloga USNJA vseh vrst. VSAK NAJ SI OGLEDAL! — KROJACI in preprodajalci poseben popust. 2175

MERAKL
barve, trtla, lake, kit, emalje, čopiče in zajamčeno čisti brnež najboljše kakovosti nudi

MEDIČ-ZANKL družba
Z O. Z.
Maribor Ljubljana Novi Sad
podružnica centrala skladišče
Tovarne
Ljubljana -- Medvedc.

Priporočamo

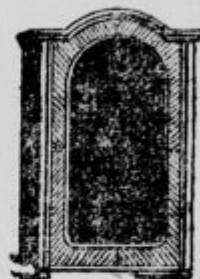
vsem, da si pred nakupom blaga za obleke, za perilo vsake vrste, za nevestino bale itd., ogledajo zalogo

Oblačilnice za Slovenijo

F. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani. Njena osrednja prodajalna je v Ljubljani, v hiši „Vzajemne posojilnice“ na Miklošičevi cesti poleg „Uniona“. Podružnica pa se nahaja v hiši „Gospodarske zveze“ na Dunajski cesti št. 29

Cene zelo zmerne! Zadržno podjetje!

Tvrčka F. Fajdiga sin

mizarstvo in zaloga pohištva

Priporoča omare z ladele in tudi visoke iz mehkega in trdega lesa, postelje, modroce, žimnice, žičnike, stole, mize, sploh v o hišno opravo dobite le v

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17 po najnižjih cenah.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja **premog**

iz slovenskih premogovnikov,

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

INOZEMSKI PREMOG IN KOKS

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoslovaški in angl. KOKS za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in briquete. Naslov: Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/II.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57.

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000

Podružnice: Djakovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled. Interesna skupnost z Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.